

Pedagogická fakulta Univerzita Hradec Králové

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce: Filosoficko-antropologická interpretace filmu *Parazit*

Jméno autora: Varvara Fišer

Předmět a cíl práce: Práce je pokusem o filosoficko-antropologickou interpretaci filmu *Parazit*. Má poukázat na to, jak film reprezentuje osobní dynamiku lidského bytí.

Předmět práce je jasně vymezený. Teze práce sice není vyjádřena zcela zřetelně, ale z hlediska její výpovědní hodnoty jí je třeba ocenit. Práce totiž poukazuje na značný symbolický potenciál filmu vzhledem k nepodmíněné důstojnosti člověka, k dynamice lidské personality v aktu služebného sklánění se k druhému a zejména k defektům této personální dynamiky v instrumentalizaci sebe i ostatních. Poukazy na tematiku společenského vzestupu a vzhlížení k předmětným cílům, využívání ostatních apod. mohou být v souvislosti s reflexí lidské personality velmi hodnotné.

Argumentační linie: Ve svých hrubých rysech je práce strukturována jasně a logicky, při pohledu na názvy kapitol se jeví i jako velmi zajímavá.

Co se týká obsahu jednotlivých kapitol, kvalita textu je snížena omezeným zohledněním konceptuálních filosoficko-antropologických východisek i metodologických východisek interpretace narativního uměleckého díla.

V pozadí četby filmu stojí personalistické přístupy k člověku, ty však v samotném textu přicházejí ke slovu spíše skromně; jsou sice předpokládány, ale vyjádřeny zůstávají především intuitivně.

S ohledem na interpretační postup je kvalita textu snižována tím, že významové dění díla není reflektováno strukturovaně. Text nesleduje jednotlivé významové roviny díla a nepracuje dostatečně s odpovídající terminologií (s pojmy motivů, postav, děje, časoprostoru, tématu apod.). Proto mnohdy působí jako popis filmu s poukazy na obecnější lidské otázky. Teoretické pasáže nedostatečně rozlišují mezi interpretací a analýzou.

Jazyková a formální úroveň: Jakkoliv lze výrazně ocenit hlavní tezi práce, text jednotlivých kapitol působí někdy nejasně a dostatečně neodpovídá odbornému stylu. Pro příklad viz s. 10:

„K lepší práci pro filmovou interpretaci potřebujeme podklad, podle kterého se budeme orientovat. Nejdříve potřebujeme souhrn všech částí filmu, což je forma. Tyto části jsou propojovány a utvářeny na základě

vzorců jako opakování a variace, dějových linií nebo rysů postav. Další podklad je styl. Styl je o natáčecích postupech. Tam patří střih, zvuk, zachycení obrazu apod. Styl nám pomáhá se lépe orientovat ve filmu.“

Také anotace je příliš obecná, navíc v ní (v české verzi) chybí název práce, resp. jeho část. Text obsahuje i zjevné typografické chyby (už v názvu je spojovník zaměněn za pomlčku, mezi uvozovky a horní index je občas vložena nadbytečná mezera).

Za poměrně závažný formální nedostatek lze považovat nepřesné (a navíc matoucí) citace. Pro příklad lze uvést pozn. 9 na s. 11, kde chybí označení začátku citované pasáže. Na s. 12 (pozn. 12) je označena jako citace tato (vedoucímu práce nesrozumitelná) pasáž:

„Každá interpretace filmu či jiné umělecké dílo se opírá o symbolickou potenci, která vykazuje jméno či vzhled a také pohlaví postav, jejich věk, společenské postavení, nebo národnost, ale i ztvárnění jejich mezilidských vztahů, zejména sociálně nejzávažnějších vztahů k rodičům, k druhému pohlaví a k vlastním dětem.“

V originále však citovaný text o charakteristice postav zní jinak (a vedoucímu již srozumitelně):

„Symbolickou potenci obvykle vykazuje kromě výše zmíněného jména či vzhledu také pohlaví postav, jejich věk, společenské postavení nebo národnost, ale i ztvárnění jejich mezilidských vztahů, zejména sociálně nejzávažnějších vztahů k rodičům, k druhému pohlaví a k vlastním dětem.“

Celkové hodnocení: Podle názoru vedoucího obsahuje práce vynikající postřehy a předkládá hodnotnou tezi. Zároveň vykazuje nedostatky plynoucí z nedostatečného vyjasnění koncepčních a metodologických východisek. Také z formálního hlediska je kvalita práce limitována některými výraznějšími nedostatky. Přesto ji lze celkově hodnotit jako vyhovující. Vedoucí též chce ocenit tvůrčí přístup autorky a její zaujetí tématem.

Hořiněves 16. srpna 2022

doc. Jan Hojda, Th.D.